

طرح درس

تاریخ سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ایران در دوره سلجوقیان

۱. **عنوان درس:** تاریخ سلجوقیان (دوره کارشناسی - گروه تاریخ)
۲. **شماره درس:** ۴۱۰۶۴۷۵
۳. **تعریف:** در این درس تاریخ ایران در دوره حکمرانی سلجوقیان، در طول سال های ۴۲۳ق تا پایان دوره حکومت آنان، پایان قرن ۶ قمری، مورد بررسی قرار می گیرد.
۴. **منابع:** منابع و مآخذ اصلی این درس به طور پایه ای ثابت بوده و در هر ترم از آخرین آثار منتشره بهره جسته می شود. اهم آن موارد به شرح زیر است:
  - یوسفی فر، شهرام: تاریخ ایران در دوره سلجوقیان،
  - باسورث، ادموند.ک و دیگران: تاریخ ایران کمبریج، ج ۵، دوره سلجوقیان و مغولان،
  - نظام الملک طوسی، سیاست نامه،
  - کلوزنر، دیوانسلاری سلجوقیان.
۵. **اهداف:** اهم هدف های این درس از این قرار است:
  - ✓ آشنایی با روندهای کلی تاریخ ایران در دوره حکومت سلجوقیان.
  - ✓ آشنایی با وجوه تاریخ اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی این دوره.
  - ✓ آشنایی با منابع اصلی و تحقیقات مهم دوره سلجوقیان
۶. **تعهدات دانشجو:**
  - مطالعه حداقل یک منبع مربوطه تاریخ این دوره و تهیه گزارش از آن.
۷. **پیش نیازها:**
  - درس تاریخ ایران در دوره سامانیان، غزنویان و آل بویه
  - تاریخ جهان اسلام از آغاز تا ۲۲۷ق
۸. **شیوه محاسبه نمره:** محاسبه نمره در این درس بر اساس موارد زیر صورت می گیرد
  - اول. تقریرات کلاسی به عنوان بخش اصلی نمره این درس
  - دوم. مطالعه کتاب کمکی معرفی شده برای درس
  - سوم. گزارش مکتوب مطالعه یک متن تاریخی این دوره

استاد درس

دکتر شهرام یوسفی فر

تقویم آموزشی درس تاریخ ایران در دوره سلجوقیان

عنوان بحث	هفته / جلسه
جایگاه سلجوقیان در تاریخ ایران و تاریخ جهان	اول
ماخذ شناسی مطالعه تاریخ سلجوقیان	دوم
برآمدن سلجوقیان: ۱. مهاجرت های اقوام از آسیای مرکزی	سوم
۲. انحطاط حکومت های مستقر ایران: غزنویان، ال بویه، خلفای عباسی	چهارم
۳. جنگ و تاسیس حکومت	پنجم
تاریخ ایران در دوره حکمرانی سلجوقیان دوره طغرل سلجوقی ۱. جامعه و سیاست	ششم
۲. اقتصاد و فرهنگ	هفتم
تاریخ ایران در دوره آلپ ارسلان ۱. سیاست جامعه	هشتم
۲. اقتصاد فرهنگ	نهم
تاریخ ایران در دوره سلطان ملکشاه ۱. سیاست جامعه	دهم
۲. اقتصاد فرهنگ	یازدهم
تاریخ ایران در دوره جانشینان ملکشاه	دوازدهم
میراث منطقه ای و جهانی سلجوقیان ۱. شهرسازی	سیزدهم
۲. اقطاع (حقوق ارضی)	چهاردهم
۳. سازمان دانش: نظامیه	پانزدهم
۴. نظام اجرایی و اداری (دیوان سالاری)	شانزدهم